

har været overvejet af tre Kommissioner i 37 Aar; og jeg vil nødig betragte det som et ironisk Spil af Skæbnen, at da der forleden Dag paa et Vælgermøde ude i min Valgkreds var Tale om Kommissionen, citerede en Vælger disse bekendte Ord af Vilhelm Bergsøe:

„En Dag, den slemme han fandt paa,
at intet skulde ske,
da satte han i Verden ind
den første Komité.“

Jeg forsikrede ham imidlertid, at dette Ord ikke skulde finde Anvendelse paa Kommissionen af 21de Juni 1896, og jeg vil nu haabe, at den højtærede Landbrugsminister vil gøre sit til, at jeg ikke kommer til at staa som en uordholdende Mand. Jeg vilde derimod gerne bidrage mit til at fjerne nogle af de Betæneligheder, som kunde ligge i den højtærede Landbrugsministers Udtalelser forleden med Hensyn til de Ofre, som skulde bringes fra Statens Side for at ordne Forholdene ved Frijsenvold Laksegaard. Jeg skal ikke paa dette Tidspunkt af Forhandlingerne komme ind paa at anføre mange Grunde, men det maa dog være mig tilladt at nævne nogle af de væsentligste. Det er klart, at saaledes som dette Vandareal nu ligger hen, er det et stort nationaløkonomisk Tab, og lige saa sikkert er det, at den gældende Retstilstand er i høj Grad demoraliserende for hele Befolkningen paa Egnen. Jeg kan endelig endnu fremhæve, at skønt Fiskeriet i Gudenaas og Randers Fjord er kommet saa stærkt i Forfald, fiskes der dog endnu Laks og Ørreder for et Beløb af over 30,000 Kr. om Aaret. Disse tre Grunde, synes jeg, kunne være tilstrækkelige til, at Staten kan interesse sig for dette Formaal. Der er endnu en enkelt Side af Sagen, som jeg gerne vilde berøre, netop fordi det er et af de Hovedsynspunkter, som Kommissionen har gjort gældende ved Behandlingen af dette Spørgsmaal. Hvis Staten køber Laksegaarden, og der ved særlig Lov tilvejebringes Betingelser for, at der igen kan komme en Fiskebestand i Aaen og i Randers Fjord ved en fornuftig Fredning, uden at man derfor lægger Hindringer i Vejen for den fiskeriberettigede Befolkning, har Kommissionen tænkt sig, at der ved Frijsenvold Laksegaard skulde anlægges en Anstalt til kunstig Fiskeavl, som en Slags Centralstation eller Mønsteranstalt, hvorfra alle Ferskvandsfiskerier i hele Landet kunde blive befolkede. Det er jo dog temmelig sikkert, at det at ophjælpe Ferskvandsfiskeriet her til Lands ved kunstig Fiskeudklækning er en Tanke, som ikke

er ny eller fremmed. Jeg skal saaledes anføre, at den Fiskerikommission, som nedsattes i 1873, i 1879 afgav en Beretning til Ministeriet, hvorefter jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal oplæse et lille Stykke. Kommissionen skriver saaledes: „I Betragtning af de tilfredsstillende Resultater, som den saakaldte kunstige Fiskeavl andetsteds har givet i Forbindelse med Fredning af de ferske Vande ved Lovgivning og et ordnet Tilsyn, og i Betragtning af, at de tilsvarende Bestræbelsers forholdsvis ringe Udbytte her i Landet for den allerstørste Del skyldes Ferskvandsfiskeriets lov- og fredløse Tilstand, anbefaler Kommissionen Regering og Rigsdag, saa snart en betryggende Tilstand af den antydede Vej er tilvejebragt, kraftigt at støtte Bestræbelserne for gennem den kunstige Fiskeavl at ophjælpe Ferskvandsfiskerierne.“ En saadan Udklækningsanstalt kan baade anlægges og drives meget billigt. Det gøres simpelthen paa den Maade, at man ude i selve Aaen anbringer en flydende Anstalt, i hvilken Vandet i selve Aaen direkte benyttes til Fiskeudklækningen. Den befrugtede Rogn tilvejebringer man ved en Udpressning af de levende Fisk, som saa atter frigives. Det vil dog maaske forbyse adskillige af det ærede Tings Medlemmer, naar jeg meddeler, at den Mand som faar Statsunderstøttelse, tilvejebringer sin Fiskeyngel ved et lille Apparat, som han har staaende i sin private Lejlighed. Da imidlertid Naturen oven i Gudenaas frembyder saa udmærkede Betingelser for at sprede denne Yngel over det ganske Land, er det en Skam at lade en saadan Lejlighed gaa ubenyttet hen. Naar man ved Køb af Laksegaarden kunde fremme et rent nationaløkonomisk Foretagende samtidig med at afhjælpe en Mængde private Foruretelser og Klager, synes det mig, at det er en ret taknemmelig Opgave at tage fat paa at løse fra Statens Side, og det maatte, synes jeg, ogsaa ret vel kunne forsvares. Er der noget her til Lands, der fra Statens Side er blevet stiftmoderlig behandlet, tror jeg at det kunne sige, at det er Ferskvandsfiskeriet. Der henligger her i Landet mange, mange Kvadratmil ferske Vande, der kunde være en udmærket Indtægtskilde for en Mængde Mennesker, naar der blev gjort noget virkeligt for at fremme Fiskeriet. Naar man i Nutiden klager saa meget over, at Kampen for Tilværelsen strenges over hele Linien, maa man ikke lade noget gaa tabt, som kan blive en Indtægtskilde for en Del af Befolkningen. Jeg kan dertil føje, at det af alle Avtori-